

літературних і художніх творів і така охорона має місце в деяких державах – членах ЄС, яка, проте, є іншою, ніж охорона на основі «*sui generis*» права на топографію ІМС. Так, законодавець в ЄС, саме для того, щоб підкреслити належність права на топографію ІМС до сфери промислової власності визначає такий критерій її охорони, як *новизна* щодо існуючого рівня техніки [5 с. 348]. Таким чином, законодавства про топографії ІМС має бути приведено у відповідність із концепцією, закладеною в ч. 2 ст. 2 Директиви.

Література

1. Интеллектуальная собственность: Основные материалы. – Новосибирск.: ВО «Наука», 1993.
2. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем: Закон України від 5 листопада 1997р. № 621/97 // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 35. – Ст. 271.
3. Директива Ради від 16 грудня 1986 року про правову охорону топографій напівпровідникових виробів (87/54/ЄЕС) // Офіційний вісник Європейських Спільнот. 27 січня 1987 року. – № L 024. – С. 36.
4. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю.М. Капіци: [Ю.М. Капіца., С.К. Ступак., В.П. Воробйов та ін]. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. – 1104с.

УДК 347.191.11(043.2)

Бутинський В. Я. ,
асистент,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Релігія в усі часи і для всіх народів була дуже важливою інституцією. Адже вона навчала своїх прихильників Доброму, Красивому, Вічному. Водночас, сприяючи формуванню моральності та духовності взагалі, релігія упродовж сторіч відігравала соціально організуючу та цілеспрямовуючу роль. Достатньо згадати про те значення, яке відіграло християнство у Західній Європі чи Північній Америці, значною мірою прислужившись становленню громадянського суспільства на сучасному етапі цивілізаційного поступу.

Так є і в Україні, де останнім часом вплив церкви, а відтак і релігійних норм та цінностей на життя суспільства помітно зріс. Такий стан речей пояснюється, насамперед, кардинальними змінами як умов життєдіяльності, так і підходом до релігії як запоруки духовного відродження народів. Зрозуміло, що під цим оглядом інтерес науковців до питань визначення цивільно-правового статусу релігійних організацій мав би помітно зрости і в дійсності зріс.

При цьому слід зауважити і виходити з того, що в міжнародному законодавстві, а відтак і на практиці наявні два основних види статусу церкви (релігійних організацій):

1). Державна церква та релігія, за якою закріплено привілейоване становище порівняно з іншими релігійними організаціями;

2) Церква (релігійні організації), які відокремлені від держави, а школа від церкви (релігійних організацій).

Отже, якщо у Великобританії, Данії, Норвегії, Ізраїлі, Греції та інших країнах, церква (релігійні організації) прирівняні до державних та покликані виконувати державні функції, то така церква (релігійні організації) не може виступати інститутом громадянського суспільства. Натомість, в Україні церква (релігійні організації) відокремлені від держави, а школа від церкви (релігійних організацій), тобто вони є учасниками цивільних правовідносин. Більшість з них набуває статусу суб'єкта права через визнання за ними прав юридичної особи, а з ускладненням суспільних відносин їх значення постійно зростає, оскільки вони, як правило, представляють групові, а не індивідуальні інтереси. Значення релігійної організації як юридичної особи полягає в тому, що вона є формою існування у вигляді колективного суб'єкта права.

Між тим, незважаючи на прийняття Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», багато питань, пов'язаних з діяльністю Церкви та релігійних організацій, залишилося не визначеними, зокрема її цивільно-правовий статус, порядок та підстави її створення, реєстрації, здійснення нею основної діяльності та діяльності, яка не відповідає основній меті Церкви.

Законодавча концепція надання Церкві та релігійним організаціям статусу юридичної особи формувалася в умовах панування державної власності, адміністративно-командних методів розподілу матеріальних благ, домінування державних інтересів над приватними і тому не відповідає вимогам сьогодення.

Релігійні організації є лише окремими організаційно-правовими формами юридичних осіб. Тому сама ця категорія як первинна, базова, має бути належним чином оформлена законодавчо, оскільки для цього недостатньо внести до поправки тексту закону з метою його вдосконалення. Передусім необхідно здійснити аналіз з церковно-релігійної ситуації в Україні, а також суспільних потреб, що задовольняються Церквою (релігійною організацією), як юридичною особою. Лише в цьому випадку правове вираження явища буде відповідати його соціальній сутності.

Тому основні напрями дослідження цивільно-правового статусу Церкви (релігійної організації) та вивчення особливостей надання їм статусу юридичної особи мають бути віднесені до числа пріоритетних на сучасному етапі розвитку України.

Література

1. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23 квітня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - №25. - с.283.